

Vaikų žaidimų aikštelių įrangos reglamentavimas

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos
tarnybos Rinkos priežiūros planavimo ir rizikos vertinimo skyriaus vedėjas
ARVYDAS NAINA

2020 m. gruodžio 10 d.
Vilnius

Europos standartizacijos komiteto (CEN) technikos komitetas CEN/TC 136 Sporto žaidimų aikštelių ir kita poilsiui skirta įranga ir įrenginiai

CEN/TC 136 - Sports, playground and other recreational facilities and equipment

General Structure Work programme Published Standards

EN FR DE

CEN/TC 136 Scope

Standardization of specific items of sports, playground and other recreational facilities and equipment with a special regard to: terminology, safety requirements, operational requirements, service requirements, performance requirements, test methods, marking, consumer/user information, installation and maintenance

Officers

Chairperson	Mr Steffen Strasser
Secretary	Mr Stephan Wellendorf

Further information

CEN Technical Secretariat(s) [DIN](#)

CCMC Programme Manager [Dalier Claire](#)

Activity sector Sports Equipment

TC Electronic Platform

Platform

LST EN 1176-1:2018 Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 1 dalis. Bendrieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai Playground equipment and surfacing - Part 1: General safety requirements and test methods EN 1176-1:2017

Šiame standarte pripažįstami sunkumai, su kuriais susiduriama sprendžiant saugos klausimus remiantis vien amžiaus kriterijais, nes galimybė išvengti rizikos priklauso nuo kiekvieno naudotojo įgūdžių lygio, o ne nuo amžiaus. Be to, žaidimų aikštelių įranga beveik visada naudosis ne numatomos amžiaus grupės naudotojai.

Rizika yra esminė žaidimo priemonių ir visos aplinkos, kurioje vaikas teisėtai leidžia laiką žaisdamas, ypatybė. Žaidimo priemonėmis siekiama vaikams sudaryti galimybę susidurti su priimtinais rizikomis, kurios yra skatinančios, visų jėgų reikalaujančios ir kontroliuojamos mokymosi aplinkos dalis. Žaidimo priemonės turėtų būti tokios, kad būtų išlaikyta pusiausvyra tarp poreikio rizikuoti ir poreikio apsaugoti vaikus nuo rimtos žalos.

Be trumpalaikių rizikų, susijusių su žaidimų aikštelėmis, yra rizika žaidžiančiam vaikui patirti per stiprų saulės ultravioletinės spinduliuotės poveikį. Vaikystėje gavus per didelę ultravioletinės spinduliuotės dozę ir nudegus saulėje, padidėja rizika vėlesniame gyvenimo tarpsnyje susirgti odos vėžiu. Dėl šios priežasties žaidimų aikštelės turi būti įrengiamos atsižvelgiant į galimybę sudaryti pavėsį ir tokiu būdu, kad dalis žaidimų aikštelės įrangos ir laisvalaikio zonų būtų visiškai arba iš dalies pavėsyje.

SAUGOS REIKALAVIMAI

1. Medžiagos

Degumas

Pavojingos medžiagos

2. Projektavimas ir gamyba

Konstrukcijos vientisumas

Pasiekiamumas suaugusiems

Apsauga nuo kritimo

Įrangos apdaila

Judančios dalys

Apsauga nuo įkliuvimo

Apsauga nuo judant ir nukritus patiriamų sužeidimų

Prieigos priemonės (kopėčios, laiptai ir pan.)

Jungtys

2.Projektavimas ir gamyba (2)

Virvės

Grandinės

Pamatai

Kabantys sunkūs standieji tašai

Šokinėjimo priemonės

3. Atitikties tikrinimas ir ataskaitos

Bandymų ataskaitose turi būti nurodyta ši informacija:

- a) šio Europos standarto numeris ir data, t. y. EN 1176-1:2017;
- b) išsami informacija apie bandytą įrangą;
- c) išsami informacija apie įrangos būklę, įskaitant visus prieš bandymą pastebėtus defektus;
- d) išsami informacija apie visus po bandymų pastebėtus įrangos būklės pasikeitimus;
- e) bandymo rezultatas.

+ atliekamas Atsitrenkimo sušvelninimo, tinkamo lygio, įrengtu atsitrenkimą švelninančią dangą, patvirtinimas.

Pateikiama informacija valstybine kalba užsakovui

1. Bendojo pobūdžio informacija

Instrukcijos – pateikiama išsami informacija apie įrangos įrengimą, naudojimą, tikrinimą ir techninę priežiūrą.

Išlygos, jeigu įrangai dėl intensyvaus naudojimo yra poreikis atlikti tikrinimą ar techninę priežiūrą dažniau ir (arba) jos stabilumas priklauso nuo vieno statramsčio.

2. Išankstinė informacija pateikiama prieš pasirašant sutartį

Prieš pasirašant sutartį privaloma užsakovui pateikti informaciją apie įrenginio saugumą ir reikalavimus, kad užtikrinti saugų naudojimą, pvz. Katalogo duomenų lapą.

Turi būti pateikta bent šį informacija , kai svarbu:

- a. mažiausioji erdvė;
- b. Reikalavimai dangai (įskaitant laisvojo kritimo aukštį ir dangos dydį)
- c. Duomenis apie pamatus ir visas specialiasias nuostatas dėl jų pasiekiamumo tikrinant ir techniškai prižiūrint
- d. Gabaritiniai matmenys

- e. Sunkiausios dalies masė kg.
- f. Rekomendacijos dėl tikslinių naudotojų grupių
- g. Ar įranga skirta naudotis tik patalpoje arba prižiūrint
- h. Galimybė įsigyti atsarginių dalių
- i. Informaciją apie atitiktį Europos standartui EN 1176-1

3. Įrenginio informacija

Su įranga privaloma pateikti pristatomų jos dalių sąrašą bei įrengimo instrukciją, kad įrangą būtų galima tinkamai surinkti, sumontuoti ir pastatyti. Instrukcijose turi būti pateikiama bent ši informacija:

- a. Mažiausios erdvės reikalavimai ir apsauginiai tarpai
- b. Įrangos dalių identifikavimo informacija
- c. Montavimo seka (surinkimo instrukcija ir išsami įrenginio informacija)
- d. Kai reikia, pagalbines susiejimo priemones (ant dalių esantys ženklai.
- e. Dažymo ir apsauginės dangos poreikis

.....

4. Tikrinimo ir techninės priežiūros informacija Su įranga privaloma pateikti:

Turi būti pateiktos techninės priežiūros instrukcijos kuriose nurodomos tikrinimo dažnumas, pateiktos instrukcijos dėl įprastinės apžiūros (kasdieninė), eksploatacinio tikrinimo (kas 1-3 mėn) ir pagrindinio metinio tikrinimo apimčių.

Instrukcijose turi būti nurodyti konkretūs priežiūros veiksmai, pvz. Tepimo vietos, keičiamos dalys.

4. Ženklinimas

Įranga turi būti įskaitomai ir nuolatinei pažeklinta nuo žemės lygio matomoje vietoje nurodant bent jau šią informaciją:

- a. Gamintojo ar įgalioto tiekėjo pavadinimas ir adresas
- b. Įrangos nuorodą ir pagaminimo metus
- c. Standarto žymenį ir datą, pvz. EN 1176-1:2018

5. Pagrindinio lygio žyma

Ant įrangos turi būti pažymėta ir nuolatinė pagrindinio lygio žyma

**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS DIREKTORIUS
ĮSAKYMAS**

**DĖL PRAMOGŲ/NUOTYKIŲ PARKUOSE TEIKIAMŲ PASLAUGŲ IR NAUDOJAMOS
ĮRANGOS ATITIKTIES SAUGOS REIKALAVIMAMS TIKRINIMO PROGRAMOS
PATVIRTINIMO**

2018 m. rugpjūčio 3 d. Nr. 1-139
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – Tarnyba) nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1333 „Dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 punktu:

1. T v i r t i n u Pramogų/nuotykių parkuose teikiamų paslaugų ir naudojamos įrangos atitikties saugos reikalavimams tikrinimo programą (pridedama).
2. N u r o d a u Tarnybos apskričių skyriams, sudarant 2018 m. rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesių darbo planus, vadovautis šia programa.
3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę l. e. Produktų saugos ir kokybės departamento direktoriaus pareigas Arvydui Nainai ir Vartojimo paslaugų saugos ir kokybės departamento direktorei Živilei Kazakevičienei.

ir asmenis amžius]

Age in years	Test Course				First five change-overs* after the test course				Rest of the course				
	<6	6 to 9	10 to 13	from 14	<6	6 to 9	10 to 13	from 14	<6	6 to 9	10 to 13	from 14	
Category of the individual safety system	A	1	2	2	2	1	2 ^o	2 ^o	2	1	2 ^o	3 ^o	3
	B	1	2	2	2	1	2 ^o	2 ^o	2	1	2 ^o	3 ^o	3
	C	1	2	2	2	1	2	2	2	2 ^o	3 ^o	3	3
	D	1 ^o	2 ^o	2 ^o	2 ^o	2 ^o	2	3	3	3 ^o	3	3	3
	E	1 ^o	2 ^o	2 ^o	2 ^o	-	-	-	-	3 ^o	3	3	3

A – Trasoms, naudojamioms D kategorijos saugos sistema, patikrinimo eigoje gali būti įtraukti pirmieji penki pakeitimai. Tokiu atveju taikomi trasos patikrinimo priežiūros lygiai. ¶

B – Lydimt priežiūrinčiam suaugusiam ¶

C – kai reikalaujama, kad vartotojai patys save prijungtų prisegtų (connect) prie saugos sistemos, jie privalo išbandyti šią saugos sistemos techniką, o vartotojų gebėjimai naudoti šią techniką turi būti įvertinti instruktoriais. ¶

Svarbu! Norint įvertinti 3 lygio priežiūrą, reikia išmatuoti atstumą nuo stebėjimo taško iki tolimiausios kliūties (platformos), tuomet galima palyginti atstumus tarp paslaugų teikėjų ir juos įvertinti. Taip pat svarbu įvertinti, ar geras matomumas, pvz. sumažėjęs matomumas dėl medžių. ¶

Asmeninės apsaugos priemonės (AAP) ¶

Siekiant įvertinti teikiamų paslaugų AAP, reikia patikrinti, ar ant AAP yra informacija apie produkto gamintoją, identifikacijos numerį ir CE ženklas (AAP bus tikrinamos atsitiktine tvarka apie 5 vnt. iš visų galimų AAP, pvz.: šalmai, pirštinės, saugos diržų komplektai). ¶

Atsižvelgiant į tai, kad AAP dėl apsaugojimo nuo kritimo iš aukščio yra III Kategorijos, ant produkto turi būti nurodytas notifikuotos institucijos (Notified body) numeris (NBXXXX). Norint įvertinti paslaugos teikėjo naudojamų AAP nusidėvėjimą, pvz.:

	A	B	C	D	E	F	G
1				Patikrinimų suvestinė			
2							
3	Eil. Nr.	Apskritis skyrius	Adresas	Patikrinimo aktas (data ir Nr.)	Patikrinimo išvados (atitiko arba kas neatitiko)	Poveikio priemonės	Vyr. specialistas
4	4.	Klaipėdos	UAB "Nuotykių parkas KAR KAR", "Kar Kar nuotykių parkas", H. Manto g. 81, Klaipėda (Klaipėdos m. Parkas)	2018-10-16 1AŠ-102	Neatitiko		Alma Šlažienė
5	5.	Klaipėdos	UAB "Zasko" nuotykių parkas "LŪŠIES KELIAS", Liepų g. 23, Žibininkų k., Kretingos raj.	2018-08-28 1AŠ-85 (Vertinamasis vizitas)		Nėra	Alma Šlažienė
6	6.	Marijampolės	LOKĖS PĖDA nuotykių parkas, Lokėnėlių k., Jonavos raj.	2018-10-03 Nr. 1RB-57	Neatitiko	Pateikti informaciją	Rūta Bagušinskienė Denas Mačiukas
7	7.	Panevėžio	UAB ORANGUTANAS, nuotykių parkas, Panevėžys (Škaistakalnio parkas)				
8	8.	Šiaulių	SPLIUS nuotykių parkas, Žemaitės g. 70, Šiauliai	2018-10-11 1AAU-42	Neatitiko	Ribojama veikla (derinimas dar)	Arvydas Augustinas Roberta Bajorūnienė
9	9.	Utenos	DAINUVOS nuotykių slėnis, Vilniaus g. 80 B, Anykščiai	2018-09-25 1NS-37	Atitiko	Nėra	Nerijus Stasiulionis
10	10.	Utenos	ŽUVĖDRA pramogų parkas, Mokyklos g. 11, Ignalina	2018-10-01 1NS-42	Atitiko	Nėra	Nerijus Stasiulionis
11	11.	Tauragės	TAURŲ nuotykių parkas, Dvaro g. 1, Tauragė				
12	12.	Telšių	BALSIŲ SLĖNIS, pramogų parkas, Paragiai, Akmenės raj., Šiaulių apskr.	2018-10-11 1IM-53	Atitiko	Nėra	Ilona Mitkevičienė, Ilona Šačkuvienė
13	13.	Vilniaus	LIEPKALNIO karstynių	2018-09-20. 1OS-68			

Děkui už děmesj !